

Sven is tien, maar je zou het hem nauwelijks aangeven. Zijn 'kleine' broer van acht groeit hem bijna boven het hoofd. Tine ziet er misschien vijftien uit, maar ze is er pas twaalf.

Het is alsof ze niet in de juiste klas zit.

Kinderen groeien uit hun kleren. Ze veranderen. Stapvoets, maar ieder in zijn eigen tempo. Ze verschillen.

In het kleuter- en lager onderwijs is bijna 70 % van de ouders tevreden over de manier waarop de school rekening houdt met verschillen in de geestelijke en lichamelijke ontwikkeling van hun kind. In de eerste graad van het secundair onderwijs is dat slechts de helft. Op die leeftijd zijn kinderen vaak onvoorspelbaar, eigenzinnig en ongelijkmatig in hun ontwikkeling.

Iedereen moet door dezelfde fasen. Vroeg of laat. Een heel leven lang. Ontwikkeling verloopt geleidelijk. Stap na stap leert een kind bewegen, denken en handelen.

Kinderen zijn geen poppen, die zich gedragen zoals de ouders of leerkrachten dat willen. (Gelukkig maar). Ze zijn individuen, ze hebben elk hun eigen persoonlijkheid, eigen interesses en hun eigen tempo. Of we daar genoeg rekening mee houden? Het ene kind is het andere niet.

De vraag aan 6000 ouders:
De school houdt voldoende rekening met verschillen in geestelijke en lichamelijke ontwikkeling.

	(Zeker) akkoord	Gematigd	(Zeker) niet akkoord
Kleuter	69	24	7
Lager	69	23	8
Secundair	54	36	10

(Exclusieve enquête van Klasse voor Ouders bij ouders van leerlingen tot en met eerste graad secundair onderwijs. Cijfers in procenten.)

KERMIS OP SCHOOL
p. 2-3

UIT ZIJN BROEK GEGROEID
p. 4-5

DE NATUUR IN MET KLASSE
p. 8

*Een rode loper, planten en bloemen, volksspelen,
frietkramen en barbecuekruiden,
muziek en vooral veel ballonnen.
Schoolfeesten zijn leuk.
Ze verstevigen de band met de school.*

*Maar zien ouders tussen de vlaggen en wimpels
ook nog de échte school?*

It is feest

*Het is toch niet elke dag kermis.
Gelukkig zijn ouders meestal ook
op andere momenten welkom op school.*

Gert, vader:

«Geen brochures»

«Ik had al veel goede dingen gehoord van de school waar mijn kind nu zit. Ik geloof niet in brochures of grote uithangborden die vaak **hete lucht** blazen. Ik vind belangrijker wat de kinderen zeggen die er op school zitten (en hun ouders). Dat hoor ik bij de bakker of slager. Ik ben wel met de kinderen naar het schoolfeest geweest en dat heeft me overtuigd: een dynamische ploeg leerkrachten, geleid door een hardwerkende en goedlachse directeur. Een school moet me zelf niet komen vertellen hoe goed ze wel is, dat hoor ik liever van anderen.»

Ivette, directrice van een basisschool:

«Elke dag opendeurdag»

«Wij hebben het schoolfeest en de opendeurdag van elkaar gescheiden. Een schoolfeest is een feest. Dan ziet de school er anders uit dan elke dag. We tonen wat de kinderen hebben gedaan, maar de school is die dag niet in haar gewone doen. Daarom stellen we de klassen ook open voor ouders op vaste momenten tijdens het schooljaar. Zij maken een afspraak met de leerkracht en dan kunnen ze mee de klas in. Eigenlijk een **openklasdag** dus. Ouders kunnen zo zien hoe we werken en wat we belangrijk vinden. De ouders zijn daarover niet verbaasd. Ze zijn dat hier gewoon. Eigenlijk is het hier altijd opendeurdag.»

Bart, leerling vierde jaar secundair, computerfreak:

«Ik voel me bedrogen»

«De directeur heeft mij gevraagd om tijdens de opendeurdag het gebruik van Internet te demonstreren. Dat moeten ze mij geen twee keer vragen. Alleen spijgt dat wij tijdens de les nooit mogen internetten. Dat is alleen voor de leraars. Ik schrok mij een bult de dag van de opendeur. Het computerlokaal was tijdelijk versterkt met vier extra computers: die van het secretariaat. Zo creëer je toch een **opgeblazen** beeld van de school. Ik voel mij bedrogen.»

Wanneer ben ik vooral welkom op school?

- altijd
- om de schoolrekening te betalen
- op de ouderavond
- op het schoolfeest
- als er problemen zijn met mijn kind
- ook als alles goed gaat
- .....

Agnes, moeder:

«Feesten is plezant»

«Een school moet feesten. Het is gewoon leuk voor iedereen. Kinderen zien hun school graag eens in een andere verpakking. Leerkrachten, ouders en kinderen die samen feesten, dat scheidt een band. Maar ik vind het dagelijks contact met de leerkrachten aan de schoolpoort veel belangrijker. Ik zit zelf in de stuurgroep van het schoolfeest. Het ergert me tijdens de vergaderingen dat sommige leerkrachten liever achter de schermen afwassen dan met ouders te praten. Maar natuurlijk leer je leerkrachten zo ook op een andere manier kennen. Je ziet wat ze voor hun school over hebben, dat ze ervoor leven. Prettig om weten dat onze kinderen in hun handen zijn. Maar het is ook belangrijk voor nieuwe ouders dat ze een eerlijk beeld krijgen van de school. Het is hier niet elke dag **kermis**, hé.»

Raymond, directeur van een secundaire school:

«Je moet je school verkopen»

«Een school kan zo goed zijn als ze wil, als ouders dat niet weten sta je nergens. Je moet je school verkopen. En dat doe je best op een eerlijke manier. Sommige scholen denken dat ze met een opendeurdag of dure brochures en reclamespots hun imago kunnen opkrikken. Dat lukt toch niet. Wij hebben in onze school elke vorm van reclame afgeschaft. Wij pakken liever uit met onze projecten. Dit schooljaar is dat een musical, vorig schooljaar was het een **toneel**. Zo haal je de media zonder dat je ervoor moet betalen. Wij laten de kinderen die in het eerste middelbaar zitten een brief schrijven naar de kinderen van het zesde leerjaar van de basisschool. In hun brief vertellen ze eerlijk hoe het gaat op onze school én ze nodigen hen uit op de opendeur. Mond aan mond reclame, dat werkt echt.»

Ouders krijgen graag een eerlijk beeld van de school en willen een vlot contact met de leerkracht van hun kind. Dat kan bij een opendeurdag of een schoolfeest. Maar gelukkig worden ouders ook steeds meer betrokken bij waar het op school echt over gaat: opvoeding en onderwijs. We hebben het daarover deze maand ook in Klasse voor Leerkrachten.

Stefan, medewerker van een evenementenbureau:

«Scholen willen opvallen»

«Steeds meer scholen doen een beroep op een evenementenbureau om hun opendeurdagen te begeleiden. Ze willen opvallen, een goede beurt maken, ouders beïnvloeden in hun keuze. Daarom zijn ze op zoek naar speciale attracties en publiekstrekkers. **Ballonwedstrijden**, volksspelen of schminken doen het al lang niet meer. Sommige ouders denken inderdaad dat de school die Dana Winner kan uitnodigen en betalen de beste school is. Maar dat is bluf. Een opendeurdag moet in de eerste plaats eerlijke informatie geven over de school. Animatie komt op de tweede plaats. Wie met veel show en spektakel nieuwe leerlingen probeert te lokken, zit verkeerd.»

Weer een T-shirt te klein

De ouders van Trui (13) maken zich zorgen. Ze is altijd zo'n gemakkelijk kind geweest. Maar ze verft haar nagels groen en haar haar purper, hangt hele avonden aan de telefoon te fluisteren. En met wie? Dat mogen ze niet weten.

«Het zal de leeftijd wel zijn.

Komt vanzelf weer in orde», zegt iedereen.

Is dat ook zo?

■ Elk kind ontwikkelt zich min of meer op dezelfde manier. ■ Maar niet elk kind, zelfs niet in hetzelfde gezin. ■ Zijn eigen karakter en aanleg bijvoorbeeld spelen een belangrijke rol, zijn gezondheid, het milieu waarin hij opgroeit.

Sofie, 5 jaar

Waar ik bang van ben: *monsters, donder en bliksem*

Wat ik haat: *opruimen*

Kinderen hebben duidelijke grenzen nodig. Die testen ze uit. Sofie leert verbanden zien: als ze haar speelgoed niet opruimt, kijkt ze vanavond geen tv.

Mijn beste vriend(in): *mama en Joyce*

Sofie wil elke woensdag gaan spelen bij vriendjes. Ze ontdekt dat er ook andere mensen zijn buiten het gezin en zoekt haar eigen plaats.

Wat ik het liefst doe: *turnen*

Sofie houdt van springen, dansen, zwemmen, alles waar veel beweging aan te pas komt. Ze kan al goed tussen de lijntjes kleuren.

Het leukste op school: *als de juf vertelt*

Sofie fantaseert graag. Is wat ze nu vertelt in het echt gebeurd of in haar verbeelding? Sofie leert het verschil kennen.

Geert, 10 jaar

Waar ik bang van ben: *een spreekbeurt op school en doodgaan*

Wat ik haat: *dat ouders altijd gelijk hebben*

Regels en afspraken zijn belangrijk. Maar ouders kunnen ook onderhandelen over regels die minder belangrijk zijn. Kinderen voelen zich dan gerespecteerd. Bij het onderhandelen leren ze geven en nemen en de ander te begrijpen.

Mijn beste vriend(in): *Bram*

Geert ontdekt dat ook anderen gevoelens hebben. Als zijn vriend Bram verdriet heeft, vraagt Geert waarom en troost hem.

Wat ik het liefst doe: *computerspelletjes*

Geert is een voetballer. Maar hij wordt de jongste tijd heel wat minder actief. Hij zit soms uren voor de tv of doet computerspelletjes.

Het leukste op school: *discussiëren met de meester*

Geert denkt niet alleen meer over wat hij ziet en hoort en voelt, maar ook over wat hij niet hoort, ziet en voelt. Hij houdt ervan zich voor te stellen hoe iets zou kunnen zijn.

Trui, 13 jaar

Waar ik bang van ben: *dat mijn vrienden hebben*

Wat ik haat: *dat mijn ouders zeggen dat ik te oud ben voor mijn vrienden. Trui is al een ec*

Mijn beste vriend(in): *Kati heeft een s*
tattoo, dus wil
graag weten of

Wat ik het liefst doe: *Trui zit in de tu*
tekenacademie.
steeds meer bui
voor de grote sp
naar wie ze is.

Het leukste op school: *Trui haalt zelf h*
school en past h
studieplanning

Drie wasknijpers

Wat ouders *doen* is belangrijker dan wat ze *zeggen*. Een gezin is een soort **mini-maatschappij** waar een kind leert hoe hij mens wordt onder de mensen.

1. Als hij zich veilig voelt, zal hij gemakkelijker zelfstandig leren zijn. Ouders kunnen kinderen leren omgaan met moeilijke situaties die bij het opgroeien horen. Zo zijn ze **voorbereid** op wat er zou kunnen gebeuren.
2. Hoe goed een kind presteert, heeft vaak te maken met **vertrouwen** in eigen kunnen. Kinderen met zelfvertrouwen vinden alles een uitdaging. Kinderen zonder zelfvertrouwen denken: *ik kan het toch niet*. Bemoediging is voor hen levensnoodzakelijk.
3. Hoe ouder een kind, hoe meer verantwoordelijkheid hij aankan. Krijgt hij die niet, dan liegt hij misschien omdat hij denkt dat zijn ouders toch **neen** zullen zeggen. Ze kunnen hem wel vertellen over hun bezorgdheid en hem vertrouwen. Zulke gesprekken helpen hem groot worden.

ar nu?
ren.

in, maakt op hetzelfde moment dezelfde ontwikkeling door. ■ **Het ene kind is het andere niet.** ■
it, zijn weerbaarheid en het onderwijs dat hij volgt. ■ Vooral het contact met andere mensen maakt mensen wat ze zijn. ■

18 jaar

Johan, 17 jaar

an ben: slechte punten op school, geen

e jongens in de klas
gen dat Trui en Tom in dezelfde klas zitten.
chte jonge dame. Tom nog een kind.

nd(in): Kati
kateboard, dus Trui ook. Kati heeft een
Trui dat ook. Maar van haar ouders wil ze
zo'n tattoo nog weg kan.

st doe: naar de jeugdbeweging gaan
rnclub, de jeugdbeweging en de
Haar belangstelling en activiteiten komen
ten de gezinssfeer te liggen. Ze oefent zich
brong naar het volwassen leven. Ze is op zoek

school: vakantie en aardrijkskunde
et belangrijkste uit wat ze hebben geleerd op
het toe in een oefening. Ze maakt zelf een
op.

- Een mens word je nooit alleen. Vandaar dat ook in Klasse voor Leerkrachten en Klasse voor Jongeren deze maand de ontwikkeling van kinderen aan bod komt. Samen de was ophangen?
- Boeken over de ontwikkeling en opvoeding van kinderen en jongeren vindt u in de bibliotheek (non-fictie nr. 416 en 433).
- U kan ook gratis een overzicht van studies en artikels aanvragen bij de onderwijsbibliotheek van het departement Onderwijs - Koningsstraat 71 - 1000 Brussel - tel 02-219 79 99 - fax 02-219 77 73. (Vermeld ontwikkelingspsychologie.)

Waar ik bang van ben: dat ik geen lief zal vinden
Wat ik haat: dat als ik uitga, ik om 2 uur thuis moet zijn

Het ene moment doet Johan geweldig verstandig, het andere moment alleen maar dwars en opstandig. Er zijn jongeren die zonder probleem het nest verlaten. Anderen zoeken opzettelijk het conflict op om zich te kunnen losmaken.

Mijn beste vriend(in): Elsj
Johan voelt zich soms angstig. Al die onzekerheden: een beroep, een lief, de toekomst. Hij heeft veel aan zijn vrienden die met hetzelfde zitten.

Wat ik het liefst doe: iets gaan drinken met mijn vrienden
Johan ziet er bijna volwassen uit. Hij staat soms uren voor de spiegel. Zit zijn haar wel goed?

Het leukste op school: bijna afgestudeerd
Volgend jaar moet Johan kiezen: verder studeren of niet. Met zijn vrienden en ouders bespreekt hij de mogelijkheden. Hij heeft zijn eigen mening en wil zelf beslissen. Het is tenslotte zijn leven.

Het gezin speelt een grote rol in hoe een kind zich ontwikkelt. Dus ook wat ouders denken. Dat las u al op p. 4-5. Maar wat denkt u? Zijn de volgende uitspraken waar of niet waar?

1. «Daar is weinig aan te doen.» Bekwaam en slim, dat ben je of dat ben je niet.
2. «Ze hebben het van opa.» Karakter is erfelijk bepaald.
3. «'t Is maar een meisje.» Meisjes zijn kwetsbaarder dan jongens.
4. «Studeren is voor broekventen.» Vroeger gaan werken maakt je weerbaar.
5. «Je ziet dat ze de jongste is.» Oudste of jongste kind zijn heeft een invloed op de ontwikkeling.

Kijk: Ben Mens Met Klasse!

Gezien met een sticker van Klasse op vehikel of boekentas en wint de maandelijkse boeken- of cd-bon van duizend Frank:

de familie Mindreau uit Drongen. Wie één of meer van deze gratis stickers van Klasse wil, kan ze gewoon aanvragen bij Klasse voor Ouders (STICKER) - Koningsstraat 138 - 1000 Brussel - lokaal 508 - 02-211 45 64.

1. Niet waar. Het zit misschien wel in je, dat bekwaam zijn of niet. Maar de omgeving bepaalt of die bekwaamheid zich verder ontwikkelt of niet.
 2. Niet waar. Ook hier bepaalt de omgeving hoe dat karakter zich precies ontwikkelt.
 3. Niet waar. Jongens zijn kwetsbaarder dan meisjes. Reeds als embryo, maar ook later. Ze zijn vaker het slachtoffer van ziekten en vaker onderhevig aan ontwikkelingsstoornissen. Ze kunnen slechter tegen stress en verdragen minder pijn.
 4. Niet waar. Bij jongeren die studeren is er meer kans dat ze voorbereid zijn op moeilijke situaties.
 5. Waar. Blijkbaar is het wel zo dat de oudste kinderen uit een gezin, vooral meisjes, gunstiger ontwikkelen dan hun jongere broers of zussen als het bijvoorbeeld gaat om relaties of geldzaken.

(antwoorden)

6 De muur

Klasse voor Ouders wil ouders en school dicht bij elkaar brengen. Ouders informeren is daarom belangrijk. Hoe werkt een school? Wat is een schoolwerkplan? Hoe kan ik op strafwerk reageren? Waar let ik op bij een oudercontact? Wat zit er allemaal in de boekentas van mijn kind? Wat doe ik als mijn kind gepest wordt, leerproblemen heeft, hoogbegaafd is? Alleen goed geïnformeerde ouders kunnen meedoen en meedenken met de school. Meer problemen kunnen dan met succes worden opgelost.

Klasse voor Ouders is er voor ouders van kinderen van de kleuterklas tot en met de eerste graad secundair onderwijs. Het blad is gratis en kan door elke schooldirecteur aangevraagd worden voor alle ouders van de school. Het is een initiatief van het departement Onderwijs dat met een minimale investering (25 fr. per gezin per jaar) de idee van *samen school maken* wil ondersteunen. Wie Klasse voor Ouders niet krijgt, kan zich abonneren. Dat kost dan wel 200 fr. (voor de verzending van 10 nummers).

Voor meer inlichtingen: Klasse voor Ouders - Koningsstraat 138 - lokaal 508 - 1000 Brussel - 02-211 45 64.

In mei verschijnt de laatste Klasse voor Ouders van dit schooljaar. Er komt er dus geen in juni. Maar we slaan meteen een dubbelslag: twee nummers in één. Vanaf 15 mei in de boekentas.

Karen (15), Toon (12) en Lieven (6) wonen al een paar jaar bij de familie Verheyden, hun pleeggezin. Ze komen goed overeen met hun grote (pleeg)zus Lies (20). Of ze nog terugkeren naar huis? Dat weten ze zelf niet. Misschien.

Emma (5) kreeg er een broertje bij. Maar haar moeder moet in het ziekenhuis blijven en vader is vrachtwagenchauffeur. Gelukkig kan Emma voor een tijdje terecht bij een pleeggezin. Ze bezoeken bijna elke dag het ziekenhuis.

Soms kunnen ouders niet voor hun kinderen zorgen. Even of voor lange tijd. Een pleeggezin kan dan een oplossing bieden. Maar dat is geen kleine verantwoordelijkheid. Misschien heeft het kind het erg moeilijk gehad en doet hij lastig. Bovendien weten pleegouders dat hun pleegkind slechts tijdelijk bij hen verblijft. Jeugdzorg in Gezin vzw begeleidt al dertig jaar pleeggezinnen in Vlaanderen.

Gezinnen die meer informatie willen of zich graag kandidaat willen stellen, kunnen contact opnemen met Jeugdzorg in Gezin vzw - Afdeling Vlaams-Brabant: 015-52 02 00 - Afdeling Antwerpen: 03-281 36 00 - Afdeling Oost- en West-Vlaanderen: 052-21 40 62 - Afdeling Limburg: 089-50 41 83.

1 Gratis diploma

Niet iedereen krijgt de kans om na het secundair onderwijs verder te studeren. Vooral voor meisjes ligt die weg niet altijd open. Daarom start het departement Onderwijs een uniek project. Het richt zich tot gemotiveerde (migranten)vrouwen met een diploma secundair onderwijs, technisch of beroepsoponderwijs met een zevende specialisatiejaar. Zij kunnen de opleiding **Handelwetenschappen en bedrijfskunde** beginnen in Gent of Antwerpen. De opleiding duurt vier jaar en combineert studeren met werken in een bedrijf. De opgedane bedrijfservaring is een mooie troef om na de studies werk te vinden. De opleiding is gratis en leidt tot een diploma hoger onderwijs. Maximum 80 vrouwen kunnen aan het project deelnemen.

Voor alle info kan u terecht bij het departement Onderwijs van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap op het nummer 02-210 51 70 (Ludwien Cardoen) - fax 02-210 53 72.

7 / 10

7 De echte ezels

Leerlingen die met de auto naar school worden gebracht, hebben een zwaardere boekentas dan leerlingen die met de bus, de fiets of te voet komen. Dat is één van de opmerkelijke vaststellingen bij de **boekentassenactie** die het oudercomité van het Sint-Lievenscollege uit Gent ondernam. Blijkbaar hebben leerlingen die met de auto komen nooit geleerd het gewicht van hun boekentas in het oog te houden. De voetgangers en fietsers wel: zij moeten er immers zelf mee zeulen. Leuk nog om weten is dat het leeggewicht van de boekentas varieert van 385 gr. tot 2,5 kg. Onderzoek van Klasse voor Ouders vorig jaar toonde aan dat 80 tot 90 % van de boekentassen te zwaar is. Ze wegen zwaarder dan 10 % van het lichaamsgewicht. Heeft iedereen de boekentassen thuis al eens gewogen?

«**Hoewel wij niet** het gevoel hadden dat de tv ons leven beheerste, trokken wij begin juni vorig jaar resoluut de kabel en de stekker uit het stopcontact. Om het eens te proberen. En wat bleek? De oudste dochter (13) had veel minder moeite om zich te concentreren op de voorbereiding van haar examens en had plots duizend en één ideeën over hoe ze haar vrije tijd kon invullen. De jongste (11) ging

Ouders schrijven

boeken die ze las en nam meer lichaamsbeweging. En wij vonden veel rustiger de tijd om tuinklussen af te werken, fietstochten en wandelingen te maken of gewoon op het terras te zitten keuvelen. Want zelfs Terzake en Panorama, hoe interessant ook, kunnen spelbrekers zijn als daarvoor al de rest moet wijken.» (Hilde De Meyst)

«**Ik ben kleuterleidster** en was tot nu toe positief over de uitgaven van Klasse. Ik vind dat in de laatste Klasse de tv véél te positief gepromoot wordt. Ja, jullie schrijven wel dat "Hoe je ermee omgaat" doorslaggevend is, maar dat is net het probleem. Veel mensen kunnen er niet mee omgaan omdat het zo gemakkelijk is. Ik ervaar dat kleuters soms 's morgens al voor de tv plakken. Omdat het voor ouders gemakkelijk is. Ze kunnen de hele zon-

dagmorgen tv kijken. En denken jullie echt dat kinderen zelf de tv uitzetten? Ik vind dat bij jullie artikel over de Rechten van het Kind een stelregel nr. 13 moet toegevoegd worden: kinderen hebben het recht op correcte begeleiding bij tv en video kijken. Want het loopt écht wel fout in véél gezinnen.» (Lut Lannoye)

«**Als men op** zondagmorgen met de fiets gaat rijden, dan sta je versteld hoeveel tv's er in de huizen reeds vroeg staan te spelen. Als ouder moet dat wel heel gemakkelijk zijn. Zo lang de kinderen niet komen zeuren dat ze honger hebben, kunnen zij blijven slapen. Dat vind ik erg. Zo vind ik het altijd spijtig dat op een verjaardagsfeestje tv mag gekeken worden. Samen kijken met je vriendjes, een leuk feest?» (Marie-Jeanne Adriaens)

«**Onze oudste zoon** kijkt té veel tv. Hij zit op het vierde jaar humaniora en beperkt zijn studie tot het strikte minimum. Tv daarentegen vanaf hij thuiskomt («Mamma, het vieruurtje eet ik aan de tv»), tot hij gaat sporten (gelukkig maar) of zelfs tot het slapen gaan. Wat ik zo veel mogelijk probeer, is met hem aan de tv te zitten en op voorhand in de gids te kijken. Ik zet al eens meer een documentaire of natuurfilm op. Dat blijkt hem ook te interesseren. Wat ik bij de tv zou willen, is dat er iets zou komen waarmee je bepaalde programma's kan weigeren, via een barcode of zoiets.» (M. Janssen)

«**Onze oudste zoon** zit midden in zijn puberteit en vindt het prachtig om dwars te liggen. Na herhaalde vruchteloze opmerkingen over zijn scheldtirades, besloten we een vloekpotje aan te leggen: 5 fr. per vloek. Na een half uur bleek er al 25 fr. in kas. Toen ik hem vertelde dat ik er een aardige bijverdienste zou aan overhouden, leek hij toch wel even na te denken. Diezelfde dag was nadien opvallend shítvrij.» (Familie Vossen)

«**Mijn zoon zit** in het zesde leerjaar. Een jaar voorop en nog steeds verveeld. 'Hoogbegaafd' heet dat met een gevaarlijk woord, want het wekt onbegrip («Maar hij maakt toch ook fouten») of onverschilligheid («Iedereen is gelijk voor de wet en differentiatie is mooi op papier, maar in een klas met 17 leerlingen...») of soms ronduit agressie («Er zijn kinderen met echte problemen waar we ons moeten mee bezighouden»). Op negen jaar schoolcarrière is er één leerkracht geweest die zich zonder veel poespas bijzonder heeft ingezet om mijn zoon extra te stimuleren, hoewel de klas toen uit 29 kinderen bestond. Met heel eenvoudige middelen, ze heeft er heus geen extra dagtaak van gemaakt. Maar vooral: ze schiep een klimaat in de klas waar het OK is om te zijn zoals je bent (voor alle kinderen dus) en waar iedereen gestimuleerd wordt om zichzelf te ontplooiën.» (Naam en adres bekend op de redactie)

«**Ik heb het gevoel** dat ik iets moet goedmaken. Het kan een verkeerde indruk van me zijn, maar als ik me probeer te herinneren hoe ik jullie enquête van vorig jaar heb ingevuld, dan vrees ik dat ik te vlakjes heb geantwoord. Zo van oké, 't is goed wat jullie doen, ga maar door, voor mij mag het wel. Terwijl ik nu het blaadje gewoon verblind van het moment dat ik het bespeur, en dankzij die flitsende lay-out (die vroeger voor mij niet hoefde...) kan het je aandacht gewoon niet ontglippen. En als ik dan lees dat jullie zowel naar ouders als naar leerkrachten toe dezelfde hete hangijzers behandelen, dan oefenen jullie zowaar een functie uit van **bruggenbouwers**, we-

genleggers, smaakmakers en noem maar op. Méér dan Klasse is het om ideeën bij mensen los te werken, het beste in hen naar boven te halen, en dat op een zeer verteerbare manier. (Linda Dedeurwaerder)

ACTIE | MET KLASSE DE NATUUR IN

Ruimte voor natuur

Knip deze bon uit, kleef hem op een briefkaart en stuur hem naar Natuurreservaten vzw, Kon. St. Mariastraat 105 - 1030 Brussel - tel: 02-245 43 00 - fax 02- 245 39 33 - e-mail: NR@bitserv.com

NATUURRESERVAAT MET KLASSE

- Ja, ik ontvang graag een gratis brochure met het volledige programma-overzicht van alle activiteiten van de **Open Natuurdagen op 17 en 24 mei 1998**.
- Wij schrijven .... (aantal) kinderen in voor een exclusieve (gratis) natuurtocht met Klasse in:
  - de Fonteintjes (Blankenberge - 17 mei)
  - de Bourgoyen-Ossemeersen (Gent - 17 mei)
  - het Galgenschuur (Lillo - 17 mei)
  - de Blankaart (Diksmuide - 17 mei)
  - de Rammelaars (Gerhoeven-Ham - 17 mei)
  - het Floordambos (Melsbroek - 24 mei)
  - het Mechels Broek (Muizen - 24 mei)
  - de Broekelei (Keerbergen - 24 mei)

Als onze kinderen bij de gelukkigen zijn, krijgen we tijdig een persoonlijke uitnodiging toegestuurd met alle praktische informatie.

Naam: .....

Adres: .....

Tel: .....

Hoe een schaatsenrijder over het water sjeest? Of er nog leven is in schijnbaar dood slootwater? Waarom dieren een winterslaap houden (en hoe ze wakker worden)? Respect opbrengen voor de natuur kan pas als we de wonderen van die natuur ontdekken. We hebben daar geen speciale ogen voor nodig. Maar misschien wel iemand die over onze schouders meekijkt: de natuurgidsen van Natuurreservaten vzw, bijvoorbeeld. Zij helpen ons met verwondering kijken naar kleuren en vormen van insecten, vogels, dieren, bomen en bloemen.

Natuurreservaten vzw is de grootste natuurvereniging in Vlaanderen. Ze beheert zelf 200 natuurterreinen. Op **zondag 17 en 24 mei 1998** houdt ze haar **Open Natuurdagen**: ruim 70 gratis activiteiten in en om de mooiste stukjes natuur in Vlaanderen. Een dauwtrip voor vroege vogels, tientallen wandelingen voor uitslapers en speurtochten voor de avonturiers. En daar kan iedereen gratis naartoe. Als kinderen voelen dat hun ouders begaan zijn met de natuur, is er veel kans dat zij hun betrokkenheid overnemen. Vraag een gratis programma-overzicht van alle activiteiten tijdens de Open Natuurdagen. Knip meteen de bon uit.

Voor lezers van Klasse is er een extraatje. Samen met Natuurreservaten vzw nodigen we 1000 kinderen (tussen 6 en 14 jaar) uit voor acht **exclusieve natuuractiviteiten** (van ongeveer twee uur) in acht prachtige reservaten. Ouders kunnen ter plekke een ander programma volgen. Voor deze exclusieve natuurtochten moet u uw kinderen wel inschrijven. Daar gebruikt u de bon voor. Als uw kinderen bij de gelukkigen zijn, krijgt u per post een persoonlijke uitnodiging met alle praktische info. Wie geen uitnodiging krijgt, is toch welkom op alle andere activiteiten die ter plaatse worden georganiseerd.

klasse
KLASSE
VOOR OUDERS

Hoofdredacteur Leo Bormans
Eindredacteur Michel Van Laere
Redactie Myriam Paquet
Redactiesecretaris Marc Impens
Productcoördinator Diana De Caluwé

Design Marc Herman, Pieter Vandenbroucke
Foto's Luc Daelemans, People at Leisure, SKY,
PhotoDisc, Ivo Hendrikx Cartoons Camp
Verantwoordelijk uitgever
G. Monard - RAC - 1010 Brussel

Deze nieuwsbrief verschijnt maandelijks en wordt uitgegeven door het departement Onderwijs van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Hij wordt via de scholen die zich inschrijven gratis bezorgd aan ouders van leerlingen tot en met de eerste graad secundair onderwijs. Er is ook een KLASSE voor leerkrachten en een jongerenkrant voor leerlingen vanaf de tweede graad secundair onderwijs.

KLASSE VOOR OUDERS
Koningsstraat 138 - lokaal 508 - 1000 Brussel
tel 02-211 45 64 - fax 02-211 46 61
URL: www.artefact.be/klasse
e-mail: klasse@artefact.be

